

Dato: 5. februar 2024
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Rune Kistrup
Sagsnr.: 2023-03789
Dok.: 3129306

KOMMENTERET OVERSIGT

over

høringsvar om forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland og forvaltningsloven (Aktindsigt, kriminalprocessuelle tvangsindgreb, anonyme vidner og digital og forenklet digital forkyndelse)

Indholdsfortegnelse

1. Høringen.....	2
1.1. Høringsperiode.....	2
1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.....	2
2. Høringsvarene.....	4
2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget.....	4
2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget.....	5
2.2.1. Aktindsigt.....	5
2.2.2. Behandling af personoplysninger i forbindelse med politiets overtagelse af tv-overvågning.....	5
2.2.3. Digital forkyndelse og forenklet digital forkyndelse.....	6
3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet.....	7

1. Høringen

1.1. Høringsperiode

Et udkast til forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland og forvaltningsloven (Aktindsigt, kriminalprocessuelle tvangsindgreb, anonyme vidner og digital og forenklet digital forkyndelse) har i perioden fra d. 14. december 2023 til d. 18. januar 2024 (36 dage) været sendt i høring hos en række myndigheder, organisationer m.v.

Udkastet til lovforslag blev den 14. december 2023 endvidere sendt til Folketingets Grønlandsudvalg og Folketingets Retsudvalg til orientering.

Herudover blev udkastet til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 14. december 2023.

1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over hørte myndigheder og organisationer m.v.

Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget høringssvar, og om høringsparten i givet fald har haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Oversigten omfatter herudover interessenter, som ikke er blandt de hørte myndigheder, organisationer m.v., men på egen foranledning har sendt bemærkninger til udkastet til lovforslag. Sådanne interessenter er i oversigten markeret med *.

Høringspart	Hørings-svar mod-taget	Bemærk-ninger	Ingen be-mærk-ninger	Ønsker ikke at af-give hø-ringssvar
Advokatrådet				
Advokatsamfundet				
Amnesty Internatio-nal				
Avannaata Kommu-nia	X		X	

Danske Advokater				
Dansk IT				
Datatilsynet	X	X		
Den Danske Dommerforening	X	X		
Departementet for Boliger og Infrastruktur*	X		X	
Det Kriminalpræventive Råd				
Den Uafhængige Politiklagemyndighed	X		X	
Dommerfuldmægtigforeningen				
Domstolsstyrelsen	X	X		
Forsvarerforeningen i Grønland				
Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige				
Foreningen af Offentlige Anklagere				
Foreningen af Offentlige Anklagere i Grønland				
Foreningen af Statsadvokater				
Grønlandske Advokater				
Grønlands Landsret	X	X		
Grønlands Politiforening				
Grønlands Råd for Menneskerettigheder				
Institut for Menneskerettigheder				
Justitia				
Kommune Qeqertalik				

Kommuneqarfik Ser- mersooq	X		X	
Kommune Kujalleq				
Kredsdommerfor- eningen				
Kriminalpolitisk For- ening (KRIM)				
Landsforeningen af Forsvarsadvokater				
Landsforsvareren for Grønland	X		X	
Nunatsinni Advoka- tit				
PiSiu (Det Grønland- ske Kriminalpræven- tive Råd)	X		X	
Politiforbundet i Danmark				
Retspolitisk For- ening				
Retten i Grønland	X	X		
Rigsadvokaten	X		X	
Rigspolitiet	X		X	
Østre Landsret	X			X
Vestre Landsret	X			X
Qeqqata Kommunua				

2. Høringssvarene

2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

Datatilsynet henviser til det høringssvar, som tilsynet afgav den 18. januar 2019 i forbindelse med den offentlige høring af lov nr. 803 af 9. juni 2020 om ændring af retsplejeloven (Politiets overtagelse af tv-overvågning).

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at Datatilsynets høringssvar af 18. januar 2019 indgik ved udformningen af lov nr. 803 af 9. juni 2020 om ændring af retsplejeloven (Politiets overtagelse af tv-overvågning). Justitsministeriet har knyttet en kommentar til Datatilsynets høringssvar af 18.

januar 2019 nedenfor under bemærkninger til lovforslagets udkast om aktindsigt.

2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget

2.2.1. Aktindsigt

Retten i Grønland bemærker, at implementeringen af forslaget til kapitel 7 a om aktindsigt vil kræve midler til undervisning af personale ved kredsretterne i brugen af de nye bestemmelser om aktindsigt, der er langt mere omfattende end de gældende regler, og at Retten i Grønland derfor ikke er enig i, at merudgifterne kan afholdes inden for de eksisterende bevillingsmæssige rammer. Retten i Grønland bemærker endvidere, at bestemmelserne om forsvarerens ret til aktindsigt og de nye muligheder for, at en sigtet, der møder uden forsvarer, kan gøre sig bekendt med retsbøger og politiets materiale, skønnes hensigtsmæssige.

Domstolsstyrelsen bemærker i relation til Retten i Grønlands høringssvar, at de foreslåede lovændringer vil medføre merudgifter for domstolene i Grønland på 0,1 mio. kr. i år ét efter lovens ikrafttrædelse. Domstolsstyrelsen bemærker endvidere, at det efter omstændighederne vurderes, at merudgifterne kan afholdes inden for domstolenes økonomiske ramme, samt at beregningerne er behæftet med usikkerhed.

Justitsministeriet har noteret sig høringssvaret fra Domstolsstyrelsen og kan henholde sig hertil.

2.2.2. Behandling af personoplysninger i forbindelse med politiets overtagelse af tv-overvågning

Datatilsynet opfordrer i tilsynets høringssvar af 18. januar 2019 til, at der i bemærkningerne til det danske lovforslags § 1, nr. 2 (nærværende lovforslags § 1, nr. 28), angives en nærmere bestemt frist for sletning af optagelse i den situation, hvor der ikke rejses sigtelse mod nogen for den lovovertrædelse, der dannede grundlag for tv-overvågningen. Datatilsynet opfordrer desuden til, at det i bemærkningerne tydeliggøres, at optagelser, der ikke er af efterforskningsmæssig betydning, bør slettes løbende – og inden for en nærmere angivet frist – for at undgå ophobning af overskudsinformation.

Justitsministeriet bemærker hertil, at politiets behandling af personoplysninger til retshåndhævelsesformål er reguleret i lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger (retshåndhævelsesloven), som er sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning. Loven har på nuværende tidspunkt virkning for politiet, anklagemyndigheden, herunder den militære anklagemyndighed, og Den Uafhængige Politiklagemyndighed, og den finder ikke anvendelse på den behandling af personoplysninger, som udføres for eller af Politiets Efterretningstjeneste (PET).

Den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 400 c holder sig inden for rammerne af retshåndhævelsesloven og indebærer ikke en fravigelse af de principper og betingelser for behandling af personoplysninger, der følger af loven.

Retshåndhævelseslovens § 4 opregner en række grundlæggende principper for den dataansvarliges behandling af oplysninger, herunder om indsamling, ajourføring, opbevaring mv. Indsamlede oplysninger må ikke opbevares på en måde, der giver mulighed for at identificere den registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil oplysningerne behandles, jf. § 4, stk. 6.

Endvidere skal politiet tilintetgøre materiale, som tilvejebringes ved overtagelse af tv-overvågning, og som viser sig ikke at have efterforskningsmæssig betydning.

Endvidere henvises til retsplejelovens § 398, der indebærer, at optagelser og anden gengivelse af tv-overvågning i den periode, hvor politiet har overtaget tv-overvågningen i et område efter stk. 1, som udgangspunkt skal tilintetgøres, hvis der ikke rejses sigtelse mod nogen for den lovovertrædelse, som dannede grundlag for overtagelsen af tv-overvågning.

Er materialet fortsat af efterforskningsmæssig betydning, kan tilintetgørelse undlades eller udsættes i et nærmere fastsat tidsrum. Politiet indbringer spørgsmålet herom for retten, der, inden der træffes afgørelse, skal give den beskikkede advokat lejlighed til at udtale sig. Indbringelse for retten og høring af den beskikkede advokat skal dog ikke ske, når materialet er tilvejebragt som led i efterforskningen af overtrædelser af kriminallovens §§ 23-35.

2.2.3. Digital forkyndelse og forenklet digital forkyndelse

Grønlands Landsret og **Den Danske Dommerforening** bemærker, at hvis forkyndelsesopgaven flyttes fra politiet til domstolene i Grønland, sådan som det skete i Danmark, da det blev teknisk muligt at foretage forenklet digital forkyndelse, bør der tilsvarende flyttes ressourcer til domstolene for at løfte denne opgave. Derudover bemærker Grønlands Landsret og Den Danske Dommerforening, at hvis Grønlands Landsret pålægges en forkyndelsesopgave uden at få tilført ressourcer hertil, må ressourcerne tages fra retssagsbehandlingen, hvilket må antages at få en negativ indvirkning på landsrettens sagsbehandlingstider.

Som det fremgår af afsnit 2.11.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, tilvejebringer lovforslaget det retlige grundlag for, at domstolene, politiet og anklagemyndigheden kan foretage digital forkyndelse og forenklet digital forkyndelse. Myndighederne vil først få mulighed for at anvende digital forkyndelse og forenklet digital forkyndelse i praksis, når de tekniske muligheder herfor er tilvejebragt. Det vil eventuelt kunne være på forskellige tidspunkter for de forskellige myndigheder og for henholdsvis digital forkyndelse og forenklet digital forkyndelse.

Det fremgår endvidere, at Grønlands domstole i øjeblikket ikke har de tekniske muligheder for at foretage digital forkyndelse eller forenklet digital forkyndelse, men at Domstolsstyrelsen forventer, at Grønlands domstole vil få mulighed for digital forkyndelse i løbet af den første del af aftaleperioden for flerårsaftale for domstolene 2024-2027. Med hensyn til forenklet digital forkyndelse vil der være behov for yderligere udvikling.

Hvis der på et senere tidspunkt flyttes opgaver fra en myndighed til en anden, vil det i den forbindelse blive overvejet, om og i hvilket omfang det giver anledning til en ny ressourcefordeling.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i offentlig høring, indeholder det fremsatte lovforslag følgende indholdsmæssige ændringer:

- Der er blevet indsat et nyt § 50, stk. 4, 2. pkt. (lovforslagets § 1, nr. 1), hvorefter den obligatoriske inhabilitetsregel i retsplejelovens § 50, stk. 4, 1. pkt., ikke finder anvendelse, hvis undtagelsen af materialet fra forsvarerens og sigtedes aktindsigt er ophørt før

hovedforhandlingen. Ændringen er blevet indsat på Justitsministeriets initiativ.

Herudover er der foretaget ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter.